

LONDEN den 27 september (des avonds).

De nieuwe generaal-meester der artillerie, lord *Somerset*, heeft het plan beraamd om het eiland Wight in krachtigen staat van verdediging te stellen, tot welk einde eene groote menigte zwaar geschut derwaarts gezonden zal worden. Men berekent de kosten der uitvoering van dit plan op ongeveer 60,000 ponden sterling.

— De ophanden zijnde begrafenis des hertogs van *Wellington* geeft aanleiding tot herinnering der bijzonderheden van vroegere soortgelijke plechtigheden ten algemeenen koste. Zoo blijkt het uit de Parlementsstukken van 1806 dat de kosten der ter aarde bestelling des admiraals *Nelson* 14,698 en van die des ministers *Pitt* 6,045 ponden sterling bedragen hebben. Die van *Wellington's* begrafenis zullen denkelijk nagenoeg met eerstgenoemde som gelijk staan.

— Lord *J. Russell* werd eenige dagen geleden, bij gelegenheid van een bezoek dat hij te Perth bracht, om een aan lord *Panmure* gegeven eeremaaltijd bij te wonen, plegtig met het burgerregt dier stad begiftigd. Aan den maaltijd sprak hij eene lange rede uit, in welke hij de door hem gevolgde politieke gedragslijn verdedigde en schertsderwijze niet onduidelijk te kennen gaf, hoe hij de tegenwoordige Ministers, ten opzichte der beloften die zij aan den landbouwstand deden, met kwakzalvers gelijk stelde, welke door wondermiddelen de genezing van kwalen voorspelden die, wierd de raad van een kundig en aan de natuur getrouw geneesheer gevolgd, voor eigene werkzaamheid en ijverige inspanning met meer zekerheid en minder gevaar wijkten zouden.

— De Martello-torens en batterijen, vijf en twintig in getal, welke de verdedigingspunten op de noordelijke en zuidelijke kusten van Dublin uitmaken, zullen, op last van het bureau der artillerie, op nieuw in behoorlijken staat gebragt worden. De bouw van de bedoelde kust-verdedigings-punten dagteekent van vóór eene halve eeuw, toen het Vereenigd Koninkrijk met eenen inval van keizer *Napoleon* bedreigd werd.

— Den 21 dezer is te Pembroke het grootste oorlogsschip der wereld, *Windsor Castle*, van stapel gelopen; het is 278 voet lang en 60 voet breed; de tonnen-inhoud bedraagt 3153. Dit vaartuig voert een stoomwerktuig van 700 paardenkracht en 146 stukken geschut.

— De Noord-Amerikaansche berichten tot 15 dezer, door de *America* overgebragt, zijn van weinig belang. Omtrent den staat des geschils over de visscherij heerschte onzekerheid. Voor het Presidentschap der Staten waren nu zes kandidaten, onder welke de heeren *Scott* en *Webster* eene voorname plaats bekleeden.

PARIS den 27 september.

Volgens telegrafische dépêches is *Louis Napoleon* den 25 dezer, des namiddags ten vier ure, van Avignon te Marseille aangekomen, waar de bevolking der stad en de landbewoners uit de omstreken hem met den kreet *leve de Keizer* verwelkomden. Alle straten waren met vlaggen versierd. Na aan de prefectuur vertoefd te hebben begaf de Prins zich naar den schouwburg, waar dezelfde kreet duizendwerf herhaald werd. Al den tijd, welken de Prins te Marseille doorbragt, duurde dezelfde geestdrift voort, en toen hij zich heden morgen aan boord van de *Napoleon* begaf, om de stad weder te verlaten, werd hem door duizenden uitgeleide gedaan. Gezanten van den Paus en van den Koning van Napels zijn den Prins te Marseille komen begroeten. Bijna overal waar de President zich ophoudt, doet hij aanzienlijke schenkingen aan de armen.

Men zegt dat de Senaat *Louis Napoleon* bij zijne terugkomst in deze hoofdstad te gemoet zal trekken, om hem als Keizer te begroeten.

Uit de nader bekend geworden bijzonderheden blijkt dat de zamenzwering te Marseille tegen het leven van *Louis Napoleon* van zeer ernstigen aard was, maar tevens dat de politie steeds van den geheelen gang der zaken onderrigt is geweest en de schuldigen zoo lang heeft laten voortwerken tot dat zij het oogenblik het best gekozen achtte om hen in hechtenis te nemen.

— Aan de gisteren en heden alhier gehouden stemming tot verkiezing van twee volksvertegenwoordigers hebben slechts weinige kiezers deel genomen; een kandidaat der oppositie, de heer *Goudchaux*, en een kandidaat der Regering, de heer *Thibaud*, schijnen de meeste stemmen op zich vereenigd te hebben.

's GRAVENHAGE den 28 september.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 22 dezer zijn benoemd: tot substituut-griffier bij het provinciaal gerechtshof in Noordholland, mr. *W. F. Dijkers*, thans substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam, en tot griffier bij het kantongeregte te Heusden, *J. A. J. Gerlach*, voormalig secretaris van de gemeente Herpt en Bern.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van 22 dezer, te benoemen tot ontvangers der directe belastingen en accijnzen te Dussen, de heer *A. M. der Mouw*, thans ontvanger der in- en uitgaande regten te Galderen, en van het expeditie-kantoor der in- en uitgaande regten te Galderen, de heer *H. J. M. E. Bekkers*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnzen te Beltrum; het kantoor der directe belastingen en accijnzen te Beltrum in te trekken en met dat der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Groenlo, op den voet van één kantoor, te vereenigen, onder voortdurend beheer van den ontvanger *J. P. Richelme*, aldaar.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 16 dezer is aan mr. *B. J. Muller*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervanger van den kantonregter te Nieuwer-Amstel, en zijn benoemd: tot plaatsvervanger van den kantonregter te Zuidbroek, mr. *E. H. Scheeman*, advocaat aldaar, en tot plaatsvervanger in het provinciaal gerechtshof in Groningen, mr. *G. W. H. baron van Imhoff*, thans burgemeester der gemeente Groningen.

Z. M. heeft bij besluit van den 22 dezer eervol ontslag met pensioen verleend aan de volgende predikanten, als: aan *J. A. van Eyk van Voorthuysen*, predikant bij de Hervormde gemeente te Leerdam, ingaande den 1 januarij 1853; *B. Stemberg*, predikant bij de Nederlandsche Hervormde gemeente te Rotterdam, ingaande den 1 oktober 1852; *J. H. Lammers*, predikant bij de Hervormde gemeente te Kesteren, ingaande 1 januarij 1853;

J. F. Hoff, predikant bij de Hervormde gemeente te Oss c. a., ingaande 1 oktober 1852, en *H. Hering*, predikant bij de Evangelisch-Luthersche gemeente te Middelburg, ingaande 1 januarij 1853.

Door Z. M. zijn, bij besluit van den 18 dezer, goedgekeurd de beroepingen van predikanten uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de Nederd. Hervormde gemeente te Dordrecht op *H. J. van Gruting*, predikant te Leerdam; van de Hervormde gemeente van Akkerwoude en Murmerwoude op *C. Cammenga*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Groningen; van de Hervormde gemeente te Bergum op den kandidaat *U. W. Thoden van Velzen*, hulprediker voor de dienst te Bergumerheide, en zulks ter vervulling van de nieuw ingestelde tweede predikantsplaats te Bergum, speciaal voor de dienst te Bergumerheide; van de Hervormde gemeente te Landsmeer op *F. H. Hoola van Nooten*, predikant te Ter Aa; van de Hervormde gemeente te Weldingde op *A. Niermeijer*, predikant te 's Heer Arends-kerke c. a., en van de Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente te Delft, op den proponent *P. A. de Genestet*, en zulks ter vervulling der afzonderlijke predikantsplaats bij voormelde gemeente, vroeger gecombineerd geweest met de Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente te 's Gravenhage.

Door Z. M. is bij besluit van den 14 dezer goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Surhuisterveen (Zuiderhuisterveen), onder de klassis van Dokkum, op *C. Ph. de Groot*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Friesland.

Bij Zr. Ms. besluit van den 22 dezer worden met den 1 oktober aanstaande bevorderd: tot luitenants ter zee der 1ste klasse, de luitenants ter zee der 2de klasse: *J. E. Buys* en *D. L. Wolfson*; tot luitenants ter zee 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse, jonkh. *H. O. Wichers*; jonkh. *A. C. van Haften*; *K. C. Bunnik*; jonkh. ridder *H. A. van Rappard*; *M. J. Bijleveld*; *H. Hovy*; jonkh. *A. J. M. de Maere*; *K. W. F. Baart de la Faille*; *W. H. F. van Oordt*; *W. F. van der Burg*; *F. H. T. Troester*; *H. C. M. E. Habets*; *H. K. Koning*; *P. J. D. Breukelman*; *C. A. A. Amand*; *H. L. Jolly*; *W. F. de Bruyn Kops*; *G. J. de Joncheere*; *J. D. J. van der Hegge Spijs*, en tot kapitein der 2de klasse bij het corps marniers de 1ste luitenant bij dat corps *D. Vreedenberg*, en tevens bepaald dat de adelborst der 1ste klasse *F. E. van der Meulen*, die thans door ziekte wordt belet om het examen als luitenant ter zee der 2de klasse af te leggen, wanneer hij, na zijn herstel daaraan zal hebben voldaan, tot den gemelden rang zal worden bevorderd en zijne ancienniteit van dienst zal hernemen.

Z. M. heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden: 1°, den 1sten luitenant-kwartiermeester *C. Alberti*, van het regiment grenadiers en jagers, wegens tijdelijke ongeschiktheid, te stellen op non-activiteit; — 2°, te benoemen: tot kapitein-kwartiermeester (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant-kwartiermeester op non-activiteit *C. Alberti*, met bepaling, dat hij als zoodanig in zijne tegenwoordige positie zal verblijven; bij het 3de regiment vesting-artillerie, tot kapitein-kwartiermeester (naar ouderdom van rang), den 1sten luit.-kwartiermeester *J. H. W. A. Smits*, van het 5de regiment infanterie; bij het 2de regiment infanterie, tot 1sten luit.-kwartiermeester (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant-kwartiermeester *O. J. de Haart*, van het corps; bij het 1ste regiment infanterie, tot 1sten luit.-kwartiermeester (naar ouderdom van rang), den 2den luit.-kwartiermeester *A. Dumes*, van het corps; bij het 2de regiment infanterie, tot 2den luitenant-kwartiermeester, den sergeant-titulair *A. J. Ninaber*, van het regiment veld-artillerie; bij het 8ste reg. infanterie, tot 2den luitenant-kwartiermeester, den wachtmeester titulair *S. C. Rijnbende*, van het 2de reg. dragonders; bij het bataillon mineurs en sapeurs, tot 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening, den sergeant *H. J. G. Gosenson*, schrijver van de 3de kl. bij het departement van oorlog, — en 3°, te verplaatsen: bij het regiment grenadiers en jagers, den 1sten luit.-kwartiermeester *P. F. de Groot*, van het 8ste reg. infanterie.

Bij Zr. Ms. besluit van den 22 dezer is de luitenant ter zee van de 2de klasse *B. van der Hart*, op daartoe gedaan verzoek, eervol afgevoerd uit het corps zee-officieren der Nederlandsche marine, ter zake van in en door de dienst ontstane zielsgebreken, met ingang van den eersten oktober aanstaande, op pensioen gesteld en aan hem een pensioen van f 700 's jaars verleend.

Bij Zr. Ms. besluit van den 25 dezer is aan den kapitein ter zee *J. G. Huys*, met den eersten oktober aanstaande toegekend de effectieve rang van schout-bij-nacht, en als zoodanig met gemeld tijdstip eervol afgevoerd uit het corps zee-officieren der Nederlandsche marine; voorts is hij ter zake van langdurige dienst, met ingang van den eersten oktober aanstaande, op pensioen gesteld en aan hem een pensioen verleend van f 1800 's jaars.

Z. M. heeft bij besluit van den 22 dezer goedgevonden: de officieren van gezondheid van de 3de klasse *H. Wortman* en *H. C. G. J. G. J. M. van der Hoek*, dienstdoende de eerste in het garnizoen te Amersfoort te andere in dat te Gouda, ingevolge hunne aanvraag, op pensioen te stellen en het bedrag daarvan voor ieder te bepalen op f 600, en zulks onder toekenning van den rang van officier van gezondheid der 2de klasse, en vergunning tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van de officieren van gezondheid.

Bij besluit van den 10 dezer heeft Z. M. goedgevonden het bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5 december 1851 (*Staatsblad* n.º 149) ingesteld eereteken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen aan: *A. A. Dit*, kapitein-kommandant; *L. Houwink*, 1sten luitenant; *K. Bast*, adjudant-onderofficier; *R. ter Heyde*, sergeant-majoor; *M. D. Keizer* en *A. Remkers*, sergeanten; *J. Snoek* en *H. Loos Zwikker*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te Meppel; mr. *W. L. Tonckens*, voormalig kapitein-kommandant; *J. A. Boom*, voormalig 1sten luitenant, en *L. Schukking*, voormalig 2den luitenant, allen bij de dienstdoende schutterij te Meppel.

Bij besluit van den 22 dezer heeft Z. M. goedgevonden: 1°, aan de nagemelde officieren bij de dienstdoende schutterijen eervol ontslag te verleenen als: aan *C. J.*

Kruimel, als 1ste luit. en aan *D. van der Vliet*, als 2de luit. bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam; aan *J. A. H. Borret*, als 2de luit. bij de dienstdoende schutterij te Utrecht; aan *C. C. D. Heldewier*, als kapitein, en aan *F. M. J. van Ghert*, als 1ste luit. bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage, beiden wegens verandering van woonplaats; aan *P. Hoekema*, als 2de luit. bij de dienstdoende schutterij te Workum, wegens verandering van woonplaats; aan dr. *R. J. Tellegen*, als officier van gezondheid der 2de klasse, bij de dienstdoende schutterij te Groningen; — 2°, te benoemen bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage: tot kapitein jonkh. *J. H. A. Röell*, thans 1ste luit.; tot 1ste luitenants mr. *J. M. Piepers* en mr. *J. C. P. Bijleveld*, thans 2de luitenants; tot 2de luitenants *S. Hartogensis*, thans schutter, en *E. S. J. baron Rengers*; bij de dienstdoende schutterij te Workum: tot 2den luitenant *K. Nauta*, thans sergeant-majoor; bij de dienstdoende schutterij te Groningen: tot officier van gezondheid der 2de klasse *L. J. Wichers*, med. et art. obst. doctor aldaar.

Bij besluit van 13 dezer heeft Z. M. goedgevonden:

1°, op de daartoe gedane verzoeken eervol ontslag te verleenen: bij de rustende schutterij in de prov. Gelderland, 1ste afd. 3de bat. staf, aan dr. *W. C. H. Staring*, als majoor kommandant; 6de comp., aan *C. J. P. Weyn*, als 2de luit.; 2de afd. 3de bat. 3de comp., aan *D. C. Versteegh*, als 2de luitenant, en zulks allen wegens verandering van woonplaats; — bij de rustende schutterij in de prov. Zeeland, half bat. n.º 2, 1ste comp., aan *W. Visser*, als 2de luitenant; bat. n.º 3, 3de comp., aan *J. T. Prumers*, als kapitein, op grond van art. 64 der gemeentewet; — bij de rustende schutterij in de prov. Utrecht, 1ste bat., 5de comp., aan *J. L. H. Roijen*, als 1ste luitenant, op grond van art. 64 der gemeentewet; — bij de rustende schutterij in de prov. Groningen, 3de bat. staf, aan *P. F. L. Plaat*, als 1ste luitenant-adjutant, op grond van art. 64 der gemeentewet; 4de bat., 3de comp., aan mr. *R. Feith*, als kapitein, en 5de bat., aan mr. *J. J. Meder*, als auditeur bij den schuttersraad.

2°, bij de rustende schutterij te benoemen, in de prov. Gelderland, 1ste afd. 3de bat. staf, tot majoor-kommandant mr. *J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt*, thans kapitein bij de 1ste comp. van het bat.; 6de comp., tot 2den luitenant *A. J. Dievelaar*, thans sergeant-majoor, en 2de afd. 3de bat. 3de comp., tot 2den luitenant *J. D. Dijkmeester*, thans schutter; — in de prov. Zeeland, half bat. n.º 2, 1ste comp., tot kapit. *W. Dijkman*, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. *J. Bouterse*, thans 2de luit.; tot 2de luit. *J. van Bendegom*, thans sergeant-majoor, en *A. de Graaf*, thans korporaal; tot kapit. *A. van Koeverden Soetermeer*, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. *J. M. L. de Bruine*, thans 2de luit., en tot 2den luit. *W. de Bruine Jz.*, thans sergeant-majoor; — in de prov. Overijssel, 4de bat. 3de comp., tot kapit. *J. ter Horst Jz.*, gediend hebbende als kapit. bij de voormalige mobile Overijsselsche schutterij; 6de comp., tot 2den luit. *F. J. J. Karthaus*, thans schutter; — in de prov. Groningen, 2de bat. staf, tot majoor-kommandant dr. *L. A. de Rohefort*, thans kapit. bij de 3de comp. van het bat.; 3de bat. staf, tot 1sten luit.-adjud. *A. W. C. Keyser*, voormalig sergeant-majoor bij het leger; 4de bat. 3de comp., tot kapit. mr. *A. G. Wildervanck*, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. *J. G. Noording*, thans 2de luit.; tot 2den luit. *H. Ubbens*, thans sergeant; 5de bat., tot auditeur bij den schuttersraad, mr. *J. Meder*, advocaat, te Winschoten; 6de half bat. 3de comp., tot kapit. *B. Lanchorst Koning*, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. *G. H. Diddens*, thans 2de luit., en tot 2de luit. *T. G. I. Wight*, thans sergeant-majoor, en *A. Vrieze*, thans sergeant.

— Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat met den 1 oktober aanstaande te beginnen, in de vlakte van Waalsdorp, met scherp zal worden geschoten, door de tweede compagnie van het regiment rijdende artillerie; zoodat die vlakte en de omliggende duinen, voor eenen onbepaalden tijd, als onveilig zijn te achten.

Staten-Generaal.

In de zitting der Tweede Kamer van 11. maandag, in welke de Minister van Finantien de begrotingswetten voor 1853 heeft aangeboden, waarvan reeds verslag is gegeven, zijn ook de volgende stukken ingekomen:

1° Een Koninklijk besluit, waarbij de Voorzitter der Kamer gemagtigd wordt, de bij de Grondwet gevorderde ceden van de heeren *Huguenin* en *de Lom de Berg* af te nemen. — Eerstgenoemde, aanwezig zijnde, legt die ceden af en neemt zitting.

2° Eene Koninklijke boodschap, ten geleide van eene gewijzigde voordragt van het in de vorige Zitting onafgemaakt gebleven ontwerp, regelende de verdeling der provincien in kiesdistricten, tot benoeming van leden der Provinciale Staten, enz. — Drukken, ronddeelen en verzending naar de Afdeelingen.

3° Eene missive van den Minister van Finantien, ten geleide der afgesloten Staatsrekening over 1849. — Drukken en ronddeelen en tevens in handen eener commissie van 5 leden, waartoe door den Voorzitter worden aangewezen de heeren van *Nispen*, van *Goltstein*, *Metman*, *Blussé* en van der *Heyden*.

En 4° Eene missive van den Minister van Oorlog, strekkende tot inlichting op twee hem toegezonden adressen, van ingezetenen uit Nijmegen en Ubbergen, die aan de Kamer hadden medegedeeld een afschrift van een door hen aan den Koning gerigt adres, tot slechting der vestingwerken te Nijmegen, en die de medewerking der Kamer daartoe inriepen. Die adressen waren door de Kamer aan den Minister bij afschrift toegezonden, ten einde Z. Exc. daaromtrent eenige inlichtingen geven zou. De Minister geeft thans te kennen, dat het adres, waarvan requestanten gewagen, bereids door zijnen voorganger was afgehandeld, en dat daarop afwijzend was beschikt, omdat de vestingwerken van Nijmegen noodzakelijk zijn voor de verdediging des Lands, met welke beschouwing hij, Minister, zich vereenigt. De gronden, die requestanten aanvoeren, ten voordeele van de slechting der vesting Nijmegen, zouden, naar Z. Exc. meent, evenzeer kunnen pleiten voor de afschaffing van alle vestingwerken. Z. Exc. wederlegt echter meer bijzonder de bewering, in de requesten vervat, dat gemelde vesting onhoudbaar zou zijn. — Gelijk besluit, terwijl tot leden der commissie worden benoemd de heeren *Hugenholz*, *Storm* van 's *Gravenhage*, van *Dam van Iselt*, *Dommer* van *Poldersveldt* en *Schiffer*.

TWEDE KAMER. — Zitting van dinsdag 28 september.

In deze zitting is van wege den Minister van Buitenlandsche Zaken ingekomen het met Oostenrijk gesloten verdrag tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners. — In handen gesteld eener commissie bestaande uit de heeren *van Heijden, van Lijnden, Gevers Deynoot, van Eck en Hengst*.

Als voorzitter van de commissie voor de verzoekschriften is benoemd de heer *Gevers Deynoot*.

De commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de Troonrede heeft dat ontwerp, na de in de afdeelingen gehouden beraadslagingen, eenigzins gewijzigd, zoodat het nu dus luidt:

„SIRE!

§ 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft met dankbare vreugd uit den mond van Uwe Majesteit de mededeeling ontvangen omtrent den voorspoedigen toestand des Vaderlands.

§ 2. Met U, Sire! beseft zij het hoog gewigt der voortdurend goede verstandhouding, die tusschen Nederland en de andere Mogendheden bestaat. Moge deze door wederkeeringe blijken van vriendschap en achting steeds aangekweekt en bevestigd worden, en waar tot de uitbreiding en regeling der betrekkingen van dit Rijk met andere Staten het sluiten van verdragen wordt vereischt, mogen daar de belangen van Nederland waardiglijk worden gehandhaafd.

§ 3. De gunstige getuigenis, door Uwe Majesteit omtrent de zee- en landmagt afgelegd, werd door ons met vernieuwd genoegen vernomen.

§ 4. De welvaart van het Moederland is zoo naauw aan die van Neêrlands overzeesche bezittingen verknocht, dat wij het heerschen van rust en vrede aldaar op dubbel prijs stellen. Met een naauwlettend oog slaan wij gade al wat deze onschatbare koloniën betreft. Mogen de moedlen zelfopoffering van onze dappere strijders gestrekt hebben om de onlusten in het Palembangse voor goed te dempen! Dat onze aloude betrekkingen met Japan eene bevriende Mogendheid hebben geleid om, Sire! Uwe goede diensten in te roepen, hebben wij met belangstelling gehoord. De Tweede Kamer hoopt, dat de door Uwe Majesteit toegezegde tusschenkomst, door beleid en omzigtigheid gekenmerkt, tot den gewenschten uitslag zal leiden.

§ 5. De beschouwing van onze binnenlandsche gesteldheid geeft stof tot dank. Medewerking van gewestelijk en plaatselijk gezag is tot het vestigen onzer instellingen onmisbaar. Wij vernemen met blijdschap, dat Uwe Majesteit over het algemeen reden heeft tot tevredenheid ten dien aanzien. Aanwakking en ontwikkeling van den ondernemingsgijver onzer landgenooten in de voornam takken van volksbestaan worden ook door ons met levendige voldoening bepeurd. De maatregelen Uwer Regering om die zucht aan te moedigen en te ondersteunen zullen bij de Tweede Kamer blijden weêrklank vinden. En terwijl wij in de verschooning van rampen aan onze waterkeeringen dankbaar hooger zegen erkennen, zullen wij de verbetering onzer hoofdverviern met kracht helpen voortzetten. De naauwere aansluiting aan het buitenland door verbeterde middelen van vervoer en versnelde gemeenschap wordt door ons als weldadig beschouwd, en wij zien met welgevallen de pogingen om dit verkeer uit te breiden.

§ 6. Wanneer wij, Sire! in overeenstemming met Uwe Majesteit, den staat der geldmiddelen als verbljvend aanmerken, en verlangend naar de toegezegde gewigtige voordragt betreffende 's Rijks schuld uitzien, kunnen wij tevens den wensch niet verbergen, dat herziening en verbetering van ons belastingstelsel een voorwerp van de aanhoudende zorg Uwer Regering zij.

§ 7. Met moed zullen wij de groote taak opvatten, die de indiening van nieuwe of niet afgedane wetsontwerpen aan de Tweede Kamer oplegt. Inzonderheid stellen wij hoogen prijs op de aanbieding der wetsvoorstellen, in de eerste plaats door de Grondwet verlangd.

§ 8. Sire! wij vertrouwen dat het gemeen overleg van Uwe Regering met de vertegenwoordigers des Volks duurzaam goede vrucht zal dragen: zoo bij terugzien op het voorleden de perken van menschelijke krachten wederom gebleken zijn, wij vereenigen ons te liever in Uwer Majesteits bede om den onmisbaren zegen des Allerhoogsten.

De Voorzitter stelt voor de beraadslagingen over het adres morgen te houden, doch de Vergadering besluit die terstond aan te vangen, hetwelk dan ook geschiedt, nadat de heer *van Eck* verslag heeft uitgebragt over verschillende adressen betrekkelijk de regterlijke organisatie, tot welker nederlegging ter griffie wordt besloten.

De heer *van Goltstein* kan zich met de strekking van het adres niet vereenigen, daar hij meent dat door de Regering meer tot stand kon zijn gebragt. — De heer *Groen* is niet tegen de algemeene strekking, ofschoon hij wellicht eenig amendement zal voorlaan. — De heer *Jongstra* interpelleert den Minister van Oorlog over zijne verhouding tot de kiezersvereeniging *Nederland en Oranje*.

De Minister van Oorlog, zich uitgenoodigd ziende verklaring te geven van zijne staatkundige beginselen, geeft te kennen, dat deze geheel en al overeenstemmen met eene loyale toepassing en uitvoering der Grondwet. Wat nu zijn lidmaatschap in meergenoemde kiezersvereeniging betreft, hij werd door zijne vrienden uitgenoodigd deel te nemen aan de vereeniging *Nederland en Oranje*, en aangezien deze zinspreuk de leus geweest is van geheel zijn leven, heeft hij onmiddellijk aan die vereeniging deel genomen, en zoo lang men hem niet bewijst, dat men, om minister te zijn, noch aan Nederland, noch aan Oranje, noch aan beiden, verkleefd behoeft te zijn, zoo lang zal hij geen bezwaar zien om tot die vereeniging te behooren. Wat nu overigens de couranten en de courantschrijvers betreft, de Minister heeft al heel weinig tijd om couranten te lezen. De bedoelde artikelen zijn hem dan ook ten eenenmale onbekend; maar al had hij ze gelezen, dan zou hij nog altijd moeten letten op de sociale positie en het personele karakter der schrijvers, om te beoordeelen welke waarde hij aan het geschrevene zou hebben te hechten. Overigens geeft hij toe, dat, wanneer schrijvers in couranten hem beoordeelen of veroordeelen, zij gebruik maken van een verkregen regt.

Nu volgt eene redekaveling tusschen verschillende leden en waarbij meer dan één verklaart niet voldaan te zijn over het antwoord des Ministers.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zal kortelijk stilstaan bij de algemeene beschouwingen over het adres in verband tot de openingsrede en tot de handelingen van het Ministerie. De bemerkingen van den heer *van Goltstein* zijn niet vrij van onjuistheid en onbillijkheid. Onbillijk acht hij den eisch, dat elk ontwerp door een Ministerie ingediend ook door de Kamers moet zijn aangenomen, of dat anders de beschuldiging mag worden ingebragt van

onvoldoende inrigting of gebrek aan goede verstandhouding met de Vertegenwoordiging. Dat gaat zeer zeker te ver, en zoo doende zou geen Ministerie, welk ook, zich ooit kunnen handhaven. Er kan verschil van stelsel bestaan, bij voorbeeld over de regterlijke inrigting, over de belasting-wetgeving, zonder dat daaruit *per se* af te leiden is, dat, wanneer de Kamers over zulke groote punten in eigen boezem verschillen, het Ministerie onvoldoende is ingerigt of geene medewerking van de Vertegenwoordiging erlangt. De tweede onbillijkheid heerscht in den uitleg der woorden: „wacht op onze daden.” De Minister meent dat, na al hetgeen door dit Ministerie verrigt is, de zin dier woorden niet meer twijfelachtig kon zijn. Wat de werking der kies- en gemeentewet betreft, vraagt de Minister op den voorgrond, of het aan eenige wet gegeven is belangstelling te scheppen. Is er verwijt van gebrek aan belangstelling, treft dit dan niet veel eer de bevolking dan den wetgever? Maar het verwijt is onjuist, en tegen de voorbeelden, door den spreker aangevoerd, stelt de Minister over, dat bij de gemeentelijke verkiezingen nu reeds bij de eerste stemming van de 137,000 kiezers (van eene provincie is de opgave nog niet bekend) tusschen de 99 en 100,000 kiezers zijn opgekomen. Maar afgescheiden daarvan, is het betoog van den spreker eigenlijk gerigt tegen de Grondwet, die dan geboden zou hebben de toepassing van het beginsel der regtstreeksche keuze, schoon de Natie er niet rijp voor ware; maar, zoo als gezegd is: de gevolgtrekking van den spreker is niet juist. — Wat de regterlijke organisatie en het regt van vereeniging aangaat, ook hier is onbillijkheid; deze zijn voorgedragen, doch niet aangenomen, en die voordragt is geschied door een lid van het Ministerie, dat het thans verlaten heeft. — Wat de uitzigten voor het vervolg betreft, men zal moeten afwachten wat de nieuw opgetreden Minister van Justitie doen zal. Is het in billijkheid mogelijk, dat men daarover den Minister van Justitie nu reeds interpelleert, gesteld hij ware hier? — Volgens den heer *Jongstra* was de blijdschap, in de Troonrede heerschende, wel vatbaar voor tempering. Maar sluit dan blijdschap over eenen gelukkigen toestand het denkbeeld uit, dat er nog zeer veel te doen overblijft? Ja, indien de geachte afgevaardigde van meening was, dat het Gouvernement dit uit het oog verloor, dan ware het verwijt gegrond, maar zoo iets, de Minister is er van overtuigd, zal de heer *Jongstra* niet beveren.

En nu nog een enkel woord over de vraag aan den Minister van Oorlog gerigt, of liever aan den Minister die thans het woord voert regtstreeks of middellijk gerigt, en die het besluit der benoeming gecontrasigneerd heeft. De Minister zegt, regtstreeks of middellijk, want men schijnt het niet te kunnen gelooven, zegt hij, dat ik zou gecontrasigneerd hebben het besluit om nevens mij zitting te doen nemen een Minister die een bestrijder zou zijn van de beginselen van ons Staatsbeleid, die overeenkomstig zijn met de Grondwet en de vrijheid der Natie. Daarom moet ik eerst doen uitkomen, wat er is voorgegaan. Bij het onderhouden met den Minister van Oorlog, hetwelk vóór zijne benoeming heeft plaats gehad, is hem de loyale vraag gedaan: wat denkt gij van den gang van ons bestuur sedert 1848? En het antwoord des Ministers van Oorlog is zoodanig geweest, dat er geen twijfel kon bestaan omtrent zijne overeenstemming ten deze. Wat nu aangaat de couranten-artikelen over de verhouding van dien Minister tot de vereeniging: met de leus *Nederland en Oranje*, ik heb daarvan eerst later kennis bekomen. Welligt hadde ik, zoo ik er vroeger mede bekend ware geweest, aan den Minister ook te dien aanzien eene vraag gerigt. Mijne vraag was destijds eenvoudig: vereenigt gij u met de beginselen van dit Ministerie, en het loyale antwoord daarop was in dier voege, dat er bij mij geen zweem kon bestaan, als of (gelijk in de discussien schijnt vermoed) ik geen medewerking, laat staan tegenwerking van den nieuw optredenden Minister zou hebben te ondervinden.

Nadat de algemeene rapporteur, de heer *Heemskerk*, te kennen had gegeven, dat hij, in voldoening aan het verlangen van den heer *van Goltstein*, bij de laatste paragraaf over de door dien spreker aanbevolen verandering van redactie het oordeel der commissie zou uitspreken, worden de beraadslagingen over de algemeene strekking van het adres gesloten, en wordt deze, in stemming gebragt, goedgekeurd met algemeene stemmen.

Over de 6 eerste paragrafen worden vervolgens langdurige beraadslagingen gevoerd, waarbij de Minister van Buitenlandsche Zaken gezegd heeft met ernst te hebben aangedrongen op het bekomen van zijn ontslag. De §§ 1—6 worden achtereenvolgens onveranderd aangenomen. Een amendement van den heer *Jongstra*, strekkende om in § 6 het woord *grondige* voor *herziening en verbetering* te plaatsen, wordt met 28 tegen 22 stemmen verworpen.

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend.

's GRAVENHAGE den 29 september.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van woensdag 29 september.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den Minister van Justitie, uit 's Hertogenbosch, daarbij zijn groot leedwezen te kennen gevende dat hij, ten gevolge van ernstige ongesteldheid, verhinderd is de vergadering bij te wonen, en dat hij hoopt den 4 oktober aanstaande in de residentie terug te zijn. — Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen.

Daarna worden de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede en wel over § 7. Daarop is door den heer *Groen van Prinsterer* het volgende amendement voorgedragen: „Wij betreuren, dat geen der wetten tot stand gekomen is, wier indiening de Grondwet in geen geval later dan in het tweede jaar na de herziening verlangt. Aan het begin der vijfde Zitting, bij het te gemoet zien van de niet afgedane en ook van nieuwe wetten, zijn wij met toenemenden ernst gedachtig, dat de bij het grondwettig voorschrift bedoelde voltooiing van den gewijzigden Staatsvorm in den regel aan elken anderen arbeid moet voorafgaan.”

Dit amendement, hetwelk in den loop der discussien door den voorsteller nog gewijzigd was, wordt ten slotte verworpen met 48 tegen 5 stemmen en de § daarna onveranderd goedgekeurd. Ook § 8 wordt vervolgens, na discussie, goedgekeurd en ten slotte het geheele adres aangenomen met 50 tegen 4 stemmen; tegen: de heeren *Groen van Prinsterer, Mackay, van Lijnden en Baud*.

De heer *van Hoëvell* vraagt daarop verlof om nu meer bepaald den Minister van Oorlog te interpelleren over zijne verhouding tot de kiezersvereeniging *Nederland en Oranje*. Ook heden worden daarover vrij langdurige debatten gevoerd. — De Minister van Oorlog bevestigt bij herhaling wat hij gisteren reeds verklaard heeft,

namelijk dat hij voorstander is van eene opregte en loyale toepassing en uitlegging der Grondwet; wijders ten volle instemt met de staatkundige beginselen van het tegenwoordig Ministerie, daar hij er anders geene zitting in zou genomen hebben, en eindelijk tot dus verre nog geene tegenstrijdigheid gezien heeft in zijn gelijktijdig deelgenootschap aan eene kiezersvereeniging. Mogt hij in het vervolg eenigen strijd ontwaren, hij zou dan weten wat hem te doen stond.

Na nog verdere woordenwisseling, wordt, op voorstel van den heer *Metman*, de volgende gemotiveerde orde van den dag met 42 tegen 2 stemmen aangenomen: „De Kamer, voldaan met de door den Minister van Oorlog gegevene inlichtingen, gaat over tot de orde van den dag.” Daarna is de Vergadering gescheiden.

ROTTERDAM den 29 september.

Sommige dagbladen hebben een adres, door 65 uitgever van dag- en weekbladen aan Z. M. den Koning en, met eenige wijziging, aan de beide Kamers der Staten-Generaal ingediend, bereids in zijn geheel medegedeeld. Ook wij waren zulks voornemens, maar gebrek aan plaatsruimte, en derhalve juist de oorzaak die tot indiening der adressen aanleiding gaf, belette zulks, zoodat wij ons vergenoegen moeten met de mededeeling van het hoofddoel, namelijk het aandringen op de aanbieding van een wetsontwerp tot vermindering van het zegelregt der dagbladen, geheel op zichzelf staande en zonder betrekking tot andere belangen. Wij zijn onder de eerste geweest die deze adressen hebben medegedeeld.

— Laatstleden zaterdag werd te Haarlem de Tentoonstelling van voortbrengselen van en werktuigen voor den landbouw, door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw gegeven, geopend en is druk bezocht. Zij is hoogst belangrijk. De voortbrengselen van den akkerbouw bevatten 55 hoofdsorten, die van den tuinbouw 15, die van de zuivelbereiding 14, die van den houthandel 7, die van de bloemkweekerij 6, de meeste van welke uit een aantal nommers bestaan. Meer dan 90 personen hebben landbouwkundige werktuigen ingezonden, waaronder zich geschenken des Konings en van de Prins van Oranje bevinden. Maandag is ook een pluimgedierte ter bezigtiging gesteld; de catalogus van dit gedeelte der ingezonden voorwerpen bevat 312 nommers. Door de commissie van beoordeeling is een groot aantal prijzen toegekend.

Bij de harddraverij met paard en chais, gisteren te Haarlem gehouden, hebben 25 paarden geloopt. De prijs eener prachtige zilveren inktoeker, is behaald door *J. P. Maaskant*, van Hillegom, met het zwart ruipaard *Lummel*, en de premie, twee porseleinen lampen, door *J. Kuenskoop*, van Amsteldijk, met een zwart merrieaard. Bij de harddraverij met paarden van zessen klaar is de prijs, een zilveren koffijkan, gewonnen door den bruine *David*, van den heer *A. de Boer*, te Workum, bereden door *P. de Boer*, en de premie, een zilveren botervloot, door de bruine blesmerrie *Aafke*, van den heer *A. van der Hoop*, te Amsterdam, bereden door *A. Houtman*.

— Uit Amsterdam meldt men dat door de Vereeniging tot bevordering van beeldende kunsten de op de tentoonstelling aldaar voorkomende schilderij van *J. Israëls*, voorstellende: *het gezin van Oldenbarneveld*, bij het lezen van diens laatste brief, voor hare verlosing is aangekocht. Omtrent deze schilderij werd ons dezer dagen door een bezigtiger der tentoonstelling het volgende geschreven: „De voorstelling der lezing van *Oldenbarnevelds* laatste brief, den dag vóór zijne onthoofding aan zijne vrouw geschreven, vond ik een der schoonste stukken op deze rijke tentoonstelling. *Maria van Utrecht* is met hare beide zonen en hare dochter gezeten, terwijl de oudste zoon den brief voorleest, en *Oldenbarneveld* knecht op eenigen afstand staat. Gij kunt niet begrijpen welk een indruk dit stuk maakt; men bevindt zich als het ware bij de ongelukkige familie en wordt met innig medelijden vervuld. De koppen zijn stipt naar de originele portretten gevolgd en de droefheid is zoo meesterlijk gewijzigd naar de verschillende karakters, uitgedrukt. *Maria van Utrecht* zit als versteend, met bleek gelaat en betraande oogen, maar toch is er het gevoel van een grootmoedigheid in te herkennen, die haar in latere jaren tot *Maurits* deden zeggen: „Mijne zonen zijn schuldig, maar mijn man was onschuldig,” en bij de zonen is met de droefheid eene aan wrak grenzende verontwaardiging zichtbaar, die hen later tot een moorddadigen aanslag deden overgaan. Kortom, het stuk moge gebreken hebben, toch is het van een talentvol schilder. Sedert zijn, tot genoemd doel, onderanderen ook nog een landschap van *van Deventer*, de schilderij van *J. Spoh*, voorstellende *eene moeder met haar kind*, en een landschap van *A. J. van Wijngaardt* aangekocht.

— Het groot pleister-model voor een metalen standbeeld ter eere van *Lourens Coster*, 3 el 76 duim hoog, is door den heer *Rojer* te Amsterdam afgewerkt.

— Gisteren morgen ten 8 ure is ter reede van Texel aangekomen Zr. Ms. fregat PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN, onder bevel van den kapitein ter zee *F. W. Freudenberg*, van de westkust van Zuid-Amerika, laatst van Rio-Janeiro.

— Uit Apeldoorn schrijft men den 27 dezer, dat Z. M. de Koning dien nacht op het Loo was aangekomen.

— De daarstelling der nood- of schuulhaven ten westen der stad Nijmegen is door de heeren *K. Verburgh, J. T. van Gelder* en *N. Hoogstraten* aldaar voor de som van f 110,000 aangenomen. Dat werk moet den 15 december 1853 voltooid zijn en de haven alsdan in gebruik gesteld worden.

— Laatstl. zaterdag is van de werf der Rijn- en IJsselstoomboot-maatschappij te Kampen met goed gevolg te water gelaten de ijzeren stoomboot *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, bestemd voor de vaart tusschen Rotterdam en Deventer.

— In de vorige week zijn in Friesland 30 runderen ter zake der longziekte afgemaakt. Totaal 5422.

— De werken tot voortzetting der oeververdediging bij Neuzen zijn den 25 dezer te Middelburg, door den heer *J. J. van Uije* aldaar, voor f 33,800 aangenomen. Dienzelfden dag had de herbesteding plaats van vijf percelen der den 11 dezer besteedde aardewerken, tot verbetering der zeedijken voor calamiteuse polders, welke toen voor f 21,350 en thans voor f 22,450 door verschillende aannemers zijn aangenomen.

— Eenige dagen geleden kwam de kunstschilder *L. van Kuyc*, élève van *Wappers*, te Neuzen aan, door koningin *Victoria* belast met het vervaardigen van eenige teekeningen en portretten, tot herinnering van Hr. Ms. kortstondig verblijf te dier plaatse.

— De waterhoogte te Arnhem was den 28 dezer 4 el.

— De beide Wetgevende Kamers in België hebben H.

Amsterdam. Van PILLAU 21 H. J. Hoetjer, mede naar Amsterdam.
Van BOLDERAA 21 J. F. Galle naar de Maas, G. H. Pijbes naar

idem, 3 pc., 50½; Cert. Coup. Sp. Com. 27. Portugal, te Londen, 5 pc., 42½; idem, 4 pc., 39 a 39½. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78½.

namens mijne Kinderen, onzen welmeenenden dank.
Rotterdam 27 September 1852.
 P. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT

Aan allen, die zoo vele bewijzen van oprechte deelneming hebben betoond, bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot, GEERTRUIDA VANDER VEEN, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Betrekkingen, onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
29 September 1852.

JOH.S VAN IJZEREN.

Gehuwd
Amersfoort
den 27 September 1852.

W. C. PULL
en
P. G. PHILIPPO.

STOOMBOOTVAART TUSSEN ROTTERDAM EN HULL.

De Stoomboot **SEA GULL**, Kapitein **William Harper**, vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** iederen **ZATURDAG** Morgen, en van **HULL** naar **ROTTERDAM** iederen **WOENSDAG** Avond.
Adres bij **J. B. CROL & Co.**

Rotterdamsche Schouwburg.

De Ondergeteekenden hebben de eer het geacht Publiek van Rotterdam te berigten, dat de **LIJST** van **ABONNEMENT** voor het aanstaande **Seizoen** ter ondertekening ligt bij den **Kastelein** van den **Schouwburg**, aan den Singel, wijk 15, n.º 306, en als vroeger aan de vorige Abonnés zal worden aangeboden.

Het Repertoire zal zoo veel mogelijk gevarieerd worden door verscheidene in den Zomer ingestudeerde nieuwe Tooneelstukken van moderne Schrijvers; terwijl eenige klassieke en door het Publiek geliefkoosde Werken van vroegere Auteurs op hetzelfde blijven.

Het Tooneelgezelschap is zoodanig zamengesteld, dat de Directie zich durft vlijen om Treur-, Tooneel-, Blij- en kleine Zangspelen op eene waardige wijze te kunnen opvoeren, waartoe voorzeker de belangstelling en deelneming van het Publiek veel kan bijdragen.

Een goed Orchest blijft onder de leiding van een verdienstelijk Direkteur.

De Ondergeteekenden bevelen het Nationaal Tooneel voortdurend aan in de medewerking van het Publiek.

Rotterdam den 13 September 1852.

A. PETERS & J. EDUARD DE VRIES,
Direkteuren van het Koninklijke
Hollandsche Tooneel.

*** DIRECTEUREN van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte**
alhier geven kennis, dat in het begin der maand October de **CURSUS** van **ELEMENTAIRE ONDERWIJS** in de **NATUURKUNDE**, en in het begin van November aanstaande de **NATUURKUNDIGE LEZINGEN** zullen geopend en gedurende het Wintersaizoen worden voortgezet: de eerste des **Dingsdags**, de laatste **Vrijdags**, des avonds ten **acht** ure. Zij noodigen diegenen, welke tot de bijwoning van de **Lezingen** of van den **Cursus** wenschen toegelaten te worden, uit, zich daartoe aan te melden aan het Locaal des Genootschaps boven de Beurs, of voor verlangde inlichting zich te vervoegen bij den Lector, den Heer Dr. K. M. GILTAY, of bij den Ondergeteekende. Namens Directeuren voornoemd,
Rotterdam
den 29 September 1852.

D. F. VAN DER PANT,
Eerste Secretaris.

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer O. B. KNOCKER, gedagteekend Mount Gambia (Zuid Australië) den 7 Julij 1850, aan Prof. **Holloway**:

„Mijnheer, er heeft hier eene genezing plaats gehad, waardoor de uitmuntende eigenschappen van uwe **Zalf** en **Pillen** volkomen worden bewezen: Een Man, genaamd **JOSHUA SMITH**, alhier woonachtig, had meer dan twintig Zweren op de Schenen, welke zoo moeilijk te genezen waren, dat men met alle mogelijke middelen het gewenschte doel niet had kunnen bereiken. Men gebruikte toen uwe **Pillen** en **Zalf**, en in minder dan zes weken tijds was hij volmaakt hersteld, en nauwelijks zijn de teekenen der wonden nog te zien.”

Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te 's Gravenhage; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch; alsmede te **Londen**, Strand, 244, **Holloway's Etablissement**. — Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN van f 0. 90, f 2. 10, f 3. 30, f 7. 75, f 15. 50, f 23. 50.

POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

ONDERWIJS OP DE ZONDAGSCHOLEN.

De Commissie van Orde en Toezigt over deze Scholen berigt, dat de **AANNEMING** VAN **LEERLINGEN** zal plaats hebben **Donderdag 30 September 1852**. Elk die van het Onderwijs op de Zondagschool begeert gebruik te maken, mits den ouderdom van 14 jaren bereikt hebbende, vervoege zich *des avonds ten zes ure* in het Locaal aan de Kleine Kipstraat en hoek der Convooiesteeg.

De Commissie voorn. neemt de vrijheid de belangen der Zondagschool, alsmede de daaraan toegevoegde Inrigting der Bijbellezingen, bij vernieuwing in de ondersteuning en medewerking harer Stadgenooten aan te bevelen. De Commissie van Orde en Toezigt voorn.

Namens dezelve,
M. W. IJ T, Jr.

* * ACADEMIE VAN BEELDDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN TE ROTTERDAM.

Het BESTUUR brengt ter kennis van de Leerlingen, dat het **ONDERWIJS** een aanvang zal nemen op **Vrijdag den 1 October** aanstaande voor de Afdeling **Technische Wetenschappen**, en op **Zaterdag den 2 October** voor de Afdeling **Beeldende Kunsten**, beide des avonds ten 6 ure.

Het **ONDERWIJS** in het **HANDTEKENEN** voor **MEISJES** zal worden hervat op **Zaterdag den 2 October**, des middags ten 12 ure. Tot dien tijd bestaat er voor dit Onderwijs gelegenheid tot Inschrijving in het Locaal der Academie.

Namens het Bestuur,
Rotterdam
den 25 September 1852.

C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN,
Lid en Secretaris.

Men vraagt tegen November aanstaande
eene **WERKMEID**,
van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van goede Getuigenissen, en in allen deele bekwaam voor hare **Werkzaamheden**. Adres bij **E. H. VIS**, Langebaanstraat, wijk 10, n.º 289.

PIANO te Koop.

Door vertrek naar elders **TE KOOP** eene Bespeelde **PIANO**, zoo goed als nieuw, tot billijken prijs. Te bevragen aan de Luthersche Vest, wijk 9, n.º 75, te Rotterdam. Brieven franco.

Wij ontvingen dezen morgen eenen Brief uit Haarlem van den volgenden inhoud:
Mijnheer en Vriend!

Ik zend U op nieuwen Bewijs, dat de **Goldbergersche Kettingen** niet genoeg aanbevolen kunnen worden.

Een Man, die gedurende verscheidene jaren in de Polders werkzaam is en sedert lang aan hevige Rheumatische Pijnen leed, kwam mij dezer dagen met groote blijdschap zijne algeheele Genezing berichten door het gebruik van eenen **GOLDBERGERSCHEN KETTING**, dien hij bij ons gekocht heeft. Hij is nu weer vlug en sterk, zonder pijn, en gevoelt zich weder regt gelukkig. Hij werkt thans in het Haarlemmermeer, wil gaarne een Getuigschrift geven als het verlangd wordt en verzoekt, dat wij zijne Genezing zoo veel mogelijk algemeen bekend maken.

Vriendschappelijk enz.,
Haarlem 22 September 1852.

J. VAN EK,
Firma: De WED. DE LANGE en VAN EK.

De Echte **Kettingen** zijn voor f 1. 80, f 2. 70, f 3. 60 en f 5. 40, in de onderstaande **Depôts**, te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis. Akkum, P. K. de Groot. Alkmaar, J. Brongers Gz. Almelo, C. Rossmark. „ R. Steenbergh. Amersfoort, A. H. v. Ruysen. Apeldoorn, Bruno Tideman. Arnhem, G. W. Tikkell. „ G. Holland. „ R. B. de Roos. „ G. Roggemans. Assen, H. P. A. v. Gorcum. Axel, Verbeek Vrolijk. Batavia, S. D. Brandon. Bergen-op-Zoom, D. Pouwels. „ C. H. Veraart. Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman. Bolsward, S. S. Oosterbaan. 's Bosch, F. L. Welsch. Boxmeer, G. Muller. Breda, W. Wierix Folla. Culemborg, Wed. v. Zelm. Delft, J. T. Wagner. Delfzijl, A. W. C. Keyzer. Deventer, J. Muller. „ Wed. S. F. Louwerens. „ G. Ernst. „ J. L. v. Ruysen. Doesburg, H. Lebbink. Doetichem, W. J. Raadgeep. Dokkum, Schaafsma. Dordrecht, J. Veth Jr. Edam, J. F. Akkerboom Jr. „ P. de Boer Gz. Eindhoven, H. Gruthuyzen Rz. Enkhuizen, G. Rienderhoff. Enschede, M. Zilyerberg. „ J. Maseland. Franeker, K. Drager. Goes, C. Vreeke. „ J. Bouwens. Gorinchem, H. Boderij. Gorredijk, G. S. Zwart. Gouda, A. Goedraad. Groningen, C. Rijkers. „ J. L. Lagro Jr. „ M. Gaasbeek. „ Gebr. Falcke. Haarlem, J. Larsen. „ Wed. de Lange en v. Ek. „ J. P. Karthaus. 's Hage, Sack en Co.	Harderwijk, Wed. G. Tijhoff. Hasselt, H. J. v. d. Vecht. Hellevoetsluis, H. G. v. Steden. Helmond, A. H. Martin. Hilversum, F. de Jong. Hindeloopen, David de Jong. Hoorn, L. B. Ruttenberg. Harlingen, P. L. Miranda Pz. Heerenveen, G. Overdiep. „ Gebr. Padberg en Co. Kampen, Meij. M. Vooght. Kollum, C. Nihot. Leeuwarden, S. P. Postma. „ J. J. van Haagen. Leyden, A. Dirks. Maastricht, Primayési Cadet. Nedemblik, K. H. Idema. Middelburg, J. C. Kries. Meppel, Wed. Branderhorst. N. Diep, T. Groen, Verkoop. Nijmegen, Gebr. Swemmelcar. Oudshoorn, G. v. d. Boom. Olst, A. v. Enck. Paramaribo, D. W. G. Heepke. Pekel-A, J. T. Feldbrugge. Purmerend, S. J. Veer. Roermond, J. J. Roman. „ P. Hanrath. Rotterdam, J. A. Klinger en Co. Schiedam, N. Roepius. Sneek, P. T. Potma. Thiel, L. Ulfelder. Tholen, T. J. Maas. Tilburg, C. H. Domhoff. Utrecht, T. Uhlenbroek. „ R. J. L. Bosch, Lijnm. Veendam, S. Sayenye. Venlo, C. J. v. Boom (Vader). Vlissingen, A. M. Kalfheisch. Wageningen, W. J. Tibout. Winschoten, G. Wasman. Wijk bij Duurstede, C. Zorn. Weesp, G. G. Brugmans. Zaandam, G. Traus, Apotheker. Zalt-Bommel, H. G. Huyskes. Zaandijk, P. de Boer. Zierikzee, C. v. Schaik. Zurphen, J. H. A. Wansleven. „ Verkoop v. Ulfcrink. Zwolle, A. A. v. d. Kolh. „ J. H. Dekkers en Co.
--	--

Twintig Zweren aan de Beenen genezen door de

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer O. B. KNOCKER, gedagteekend Mount Gambia (Zuid Australië) den 7 Julij 1850, aan Prof. **Holloway**:

„Mijnheer, er heeft hier eene genezing plaats gehad, waardoor de uitmuntende eigenschappen van uwe **Zalf** en **Pillen** volkomen worden bewezen: Een Man, genaamd **JOSHUA SMITH**, alhier woonachtig, had meer dan twintig Zweren op de Schenen, welke zoo moeilijk te genezen waren, dat men met alle mogelijke middelen het gewenschte doel niet had kunnen bereiken. Men gebruikte toen uwe **Pillen** en **Zalf**, en in minder dan zes weken tijds was hij volmaakt hersteld, en nauwelijks zijn de teekenen der wonden nog te zien.”

Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te 's Gravenhage; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch; alsmede te **Londen**, Strand, 244, **Holloway's Etablissement**. — Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN van f 0. 90, f 2. 10, f 3. 30, f 7. 75, f 15. 50, f 23. 50.

POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

* * OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK Junior, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op **Woensdag den 6 October 1852**, des namiddags ten vier ure, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschedade te Rotterdam, te veilen en aan den meestbiedende of eerstminjende te verkoopen:

Een extra welgelegen en met exquise Vruchtboomen beplanten **TUIN, MOEZERIJ** en verder **PLANTSOEN**, met de daarbij staande hechte en sterke **HUIZING**, geschikt tot **Zomer- en Winterverblijf**, benevens **LOODS**, verder **GETIMMERTE** en **ERVE**, alles gelegen en staande binnen de gemeente van Rotterdam, in de Nadorstlaan, nabij de Kruiskade, belend ten noorden den Heer **C. Wiegman**, ten zuiden Meijufvrouw de Wed. **Kroon**, strekkende voor van de Laan tot achter aan de Sloot, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk S, n.º 141, nieuw wijk 15, n.º 76, en op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der voormelde Gemeente voorkomende sectie B, n.º 986, 2098 en 2099, ter inhoudsgrootte van 12 Roeden 84 Ellen. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1852 tot de som van f 29. 34. Zijnde geheel in eigen gebruik. Te aanvaarden met den 1 November 1852.

Nadere informatie zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van den voornoemen Notaris, aan de Noordblaak, wijk 4, n.º 181, te Rotterdam, alwaar inmiddels de Veilingsvoorwaarden ter lezing liggen. En zal het te Veilene twee dagen voor en op den dag der veiling, van des morgens 10 tot 3 ure des namiddags, door een ieder bezigtigd kunnen worden, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, door voornoemen Notaris af te geven.

* * OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK Junior, Notaris, residerende te Rotterdam, is voornemens, als last hebbende van zijnen Principaal, op **Dingsdag den 5 October 1852**, des namiddags ten vijf ure, in het Gemeente- en Ambachts-huis te Kralingen, te veilen en aan de meestbiedenden of eerstminjenden te verkoopen:

N.º 1. Eene kapitale, hechte, sterke en welgelegene **BOUWMANSWONING**, genaamd **WOUDEN-STEIN**, met ruime **STALLING**, **SCHUUR**, **BARG**, verder **GETIMMERTE**, **WERF** en **ERVE**, en daarachter gelegen extra best en hoog **WEI- en HOOI-**

LAND, te zamen groot volgens het Kadaster 3 Bunders 39 Roeden en 07 Ellen, staande en gelegen aan de noordzijde van het Toepad, in de gemeente van Kralingen, strekkende ter halverwege, van het Toepad, noordop, over de Groene Watering, tot ter halverwege van 's Gravenweg, beide ter breedte van dit Perceel, belend ten oosten het Perceel N.º 2, ten westen het Perceel N.º 3, op den Kadastralen Perceelsgewijzen Legger der gemeente Kralingen voorkomende sectie B, n.º 476, 707, 708, 711, 894, 895, 896, 2102, 2103, 2104 en gedeelte van sectie A, n.º 2168, en sectie B, n.º 474, 706, 713 en 714. Aangeslagen in de Grondlasten over 1852, zonder inbegrip der gedeeltelijke Percelen, op de som van f 30. 07. Zijnde van een gedeelte van het Perceel Kadaster sectie B, n.º 2102, ter grootte van 11 Roeden 96 Ellen, de onteigening bepaald ten behoeve van de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij.

N.º 2. Een Perceel extra welgelegen en best toegemaakt **WEI- en HOOLAND**, groot volgens het Kadaster 4 Bunders 02 Roeden 60 Ellen, gelegen aan het Toepad, in de gemeente Kralingen, strekkende ter halverwege van het Toepad, noordop, over de Groene Watering tot aan 's Gravenweg, mede ter halverwege, een en ander ter breedte van dit Perceel, belendende ten oosten den Wel Ed. Geb. Heer **G. van Gennep** of diens Succesoren, ten westen het Perceel N.º 1, op voormelden Kadastralen Perceelsgewijzen Legger, met een perceel Weiland aan den Maasdijk, voorkomende sectie B, n.º 475, 675, 703, 704 en 705, en gedeelte van sectie A, n.º 2168, en sectie B, n.º 474, 706, 713 en 714. Aangeslagen in de Grondlasten over 1852, zonder inbegrip der gedeeltelijke Percelen, op de som van f 27. 72. Zijnde van een gedeelte van het Perceel Kadaster sectie B, n.º 704, ter grootte van 15 Roeden 16 Ellen, de onteigening bepaald als voren.

N.º 3. Een Perceel extra welgelegen en best toegemaakt **WEI- en HOOLAND**, groot volgens het Kadaster 5 Bunders 45 Roeden 90 Ellen, gelegen aan het Toepad, in de gemeente Kralingen, strekkende ter halverwege van het Toepad, noordop, over de Groene Watering tot aan 's Gravenweg, mede ter halverwege, een en ander ter breedte van dit Perceel, belendende ten oosten het Perceel N.º 1, ten westen **Adrianus in 't Hout** of diens Succesoren en anderen, op voormelden Perceelsgewijzen Kadastralen Legger voorkomende, met een gedeelte Weiland aan den Maasdijk, sectie B, n.º 477, 715, 716, 717, 718, 845, 846, 847 en gedeelte van sectie A, n.º 2168, en sectie B, n.º 474, 706, 713 en 714. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1852, zonder inbegrip van de gedeeltelijke Percelen, op de som van f 37. 93. Zijnde van een gedeelte van 'het Perceel Kadaster sectie B, n.º 716, ter grootte van 18 Roeden 72 Ellen, de onteigening bepaald als voren.

N.º 4. Een Perceel extra welgelegen en best toegemaakt **WEI- en HOOLAND**, groot, volgens het Kadaster, 4 Bunders 71 Roeden 51 Ellen, gelegen aan 's Gravenweg in de gemeente Kralingen, strekkende vóór van 's Gravenweg tot achter aan **Adrianus in 't Hout** of diens Succesoren en anderen, belendende ten oosten de Hoog Wel Geb. Vrouwe **P. M. E. Beelaerts**, Echtgenoot van den Wel Ed. Geb. Heer **R. de Sitter**, en anderen, ten westen **Adrianus in 't Hout** of diens Succesoren en Vrouwe **M. van Hoboken**, Echtgenoot van den Wel Ed. Geb. Heer **B. E. Cankrien**, op voormelden Kadastralen Perceelsgewijzen Legger voorkomende sectie B, n.º 795, 796, 797, 1069, 1070 en 1071. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1852 op de som van f 32. 17.

N.º 5. Een Perceel extra welgelegen en best toegemaakt **WEI- en HOOLAND**, gelegen aan het Toepad, in de gemeente Kralingen, groot 5 Bunders 29 Roeden 64 Ellen, strekkende van het Toepad tot aan de Groene Watering, belend ten oosten Vrouwe **M. van Hoboken**, Echtgenoot van den Wel Ed. Geb. Heer **B. E. Cankrien**, ten westen ter halver Sloot den Heer **Gerrit Wenk**, op den voormelden Kadastralen Perceelsgewijzen Legger voorkomende met eenige percelen **Wei- en Rietland** aan den Maasdijk, sectie A, n.º 2142 en sectie B, n.º 857, 860, 865, 866, 867, 868, 896, 899, 1076bis, 1077, 1078, 1079, 1080, 2544, 2547, 2548. Aangeslagen in de Grondlasten over 1852 op de som van f 34. 33.

Zijnde van een gedeelte van de Percelen Kadaster sectie B, n.º 1079 en 2544, ter grootte van 25 Roeden en 81 Ellen, de onteigening bevolen ten behoeve als voren. Zullende de voormelde onteigening geschieden geheel ten bare en schade der Koopers.

De Percelen N.º 1 tot en met N.º 4 zijn verhuurd a f 1000 's jaars en N.º 5 a f 300 's jaars.

De aanvaarding zal plaats hebben met 1 November 1852. Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van voornoemen Notaris, aan de Noordblaak, wijk 4, n.º 181, alwaar de Eigendomsbewijzen kunnen worden geëxamineerd en de Veilings-Voorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen, en zal het te Veilene, speciaal wat het Perceel N.º 1 betreft, twee dagen vóór en op den dag der veiling van 10 tot 3 ure kunnen worden bezigtigd.

* * VERKOOPING voor de **BANK** van **LEENING** te **VLAARDINGEN**, op **Woensdag den 13 October 1852**, van **ALLE PANDEN**, welke in de maanden **April, Mei en Juni 1851** zijn beleend, en waarvan de Interest niet is betaald geworden vóór of uiterlijk op **Donderdag den 7 October** aanstaande.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend dat door haar zullen geveild worden:

Te **Rotterdam**, op **Dingsdag 12 October 1852**, des namiddags ten één ure,
in de **Concertzaal**, in de **Bierstraat**.

25 Kisten (ca 3000 Ned. Ponden) **SCHILDPAAD**, van **Macassar** met het Schip **Eugenie**, Kapitein **E. J. Bargman**, te Rotterdam aangebragt.

Te **Amsterdam**, op **Donderdag 14 October 1852**, des namiddags ten één ure,

in het Locaal de **Witte Zwaan**, op den **Nieuwendijk 59, 724 Bossen BINDROTING**, ligg. te **Amsterdam**, **20, 122 DITO**, „ **Rotterdam**, met diverse Schepen regtsreeks van **Java** aangebragt.

De verkoop zal geschieden in Kavelingen, zoo als die in de Notitien worden aangewezen, en de Directie geeft de verzekering, dat zij vóór 1º Maart 1853 geene andere Bindrotting dan de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De **Notitien** met de **Veilconditien** zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam
den 17 Augustus 1852.

DE MONCHY, Pres.
DE CLERCQ, Secr.

Te **Rotterdam**, bij **ARRENBURG & VAN REYN**.